T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
BİLİŞİM KAYNAKLARI KULLANIM YÖNERGESİ

Kabul Tarihi ve Sayısı: 27.10.2015 - 16895
Senato Karar Sayısı: 20/120

AMAÇ

Madde 1- Bu yönergenin amacı; Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi bilgisayar ağı ve internet altyapısı ile bunlarla bütünleşen bilişim kaynaklarının kullanımına ilişkin ilkeleri belirlemektir.

KAPSAM

Madde 2- Bu yönerge, Üniversite bünyesindeki bütün akademik, idari ve teknik birimlerde çalışan kişiler ve öğrenciler ile kendilerine herhangi bir nedenle bilişim kaynaklarını kullanma yetkileri verilen paydaş ve konukların Üniversite'ye ait tüm birimlerde kullandıkları her türlü bilişim ve iletişim araçları ile gerçekleştirdikleri faaliyetleri kapsar.

DAYANAK

Madde 3- Yönerge, dayanağını; 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun, İkinci Kısım(Kişilere Karşı Suçlar), Dokuzuncu Bölüm, Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar (132, 133, 135, 135, 136, 137, 138,139,140) Üçüncü Kısım (Topluma Karşı Suçlar), Onuncu Bölümünde (Bilişim Alanında Suçlar) 243, 244, 245, 246 maddeleri, 5070 sayılı "Elektronik İmza Kanunu ve 5651 sayılı "Internet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun", ile 2547 sayılı kanunun 12.maddesinden alır.

TANIMLAR

Madde 4- Bu Yönerge 'de geçen:

a- AİÇÜ: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi'ni,

b- Rektörlük: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörlüğü'nü,

c- Üniversite: AİÇÜ' yü,

d- BİDB: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nı,

e- AİÇÜ Bilişim Kaynakları: Mülkiyet hakları AİÇÜ' ye ait olan, AİÇÜ tarafından lisanslanan/kiralanan ya da AİÇÜ tarafından kullanım hakkına sahip olunan her türlü bilgisayar/bilgisayar ağı, bilgisayar donanımı, bilgisayar yazılımı ve hizmetlerin tümünü,

f- Kullanıma Sunan Birimler: Bilişim kaynaklarını kullanıma sunan akademik birimler (fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, meslek yüksekokulları, konservatuvar, araştırma ve uygulama merkezleri), idari birimler (daire başkanlıkları, müdürlükler) ve spor-kültür-sosyal etkinliklerin yürütüldüğü birimleri,

g- Kullanıcı: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi bilişim kaynaklarını eğitim-öğretim, araştırma, yönetim ve hizmet faaliyetleri çerçevesinde kullanan AİÇÜ' nün idari yapısı içinde yer alan birimlerde akademik ve idari görevlerde bulunan kadrolu, sözleşmeli ve geçici personel ile AİÇÜ' de öğrenim hayatını sürdürmekte olan tüm ön lisans, lisans, lisansüstü ve doktora öğrencileri ile bilişim kaynaklarını kullanma yetkisi verilen tüm paydaşları,

h- Bilişim Destek Hizmeti: AİÇÜ bilişim kaynaklarının kurulumu, geliştirilmesi, kullanıma sunumu, bakımı, onarımı ve diğer teknik destekler ile Rektörlükçe belirlenen yetki ve sorumluluk düzeylerinde Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve bilişim kaynaklarını kullanıma sunan birimlerce yerine getirilen hizmetleri,

i-Kullanıcı Hesabı: AİÇÜ sunucuları üzerinde bilişim kaynaklarını kullanmak üzere kendilerine tahsis edilen "kullanıcı kodu/şifre" ikilisini İfade eder.

BİLİŞİM KAYNAKLARI KULLANIM ESASLARI

Madde 5- AİÇÜ Bilişim Kaynakları; eğitim-öğretim, bilimsel ve teknolojik araştırma, geliştirme ve kültürel bilginin yayılması amaçları ile kullanılmalıdır.

Madde 6- Bilişim kaynakları Türkiye Cumhuriyeti yasalarına, Üniversitemiz Yönetmelik ve Yönergelerine aykırı faaliyetlerde kullanılamaz.

Madde 7- Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezinin (ULAKBİM) ağ yönetim birimi olan Ulusal Akademik Ağ (ULAKNET) tarafından yürürlüğe konulan " Kabul Edilebilir Kullanım Politikası Sözleşmesi" ne aykırı davranamaz.

Madde 8- Bilişim kaynaklarının herhangi bir amaçla kullanım hakkı Rektörlüğe aittir; Rektörlükçe onay verilmeden gerçek veya tüzel kişilere verilemez.

Madde 9- Bilişim kaynaklarının kullanımında güvenliği bozan durumlara ve girişimlere ilişkin bilgilerin tutulması ve kullanıcı kimlik belirlemeleri için yetkili birimlerce gerekli düzenlemeler yapılır.

Madde 10- Bilişim kaynaklarının kullanıma sunumu ve kullanımı, bu kaynakların kullanım amaçları çerçevesinde yapılır; kullanım amaçları tüm kullanıcılara açık bir biçimde bildirilir, kaynakların kullanım yeri ve konumu bu kaynakları kullanıma sunan birimlerin yöneticilerinden yetki ve olur alınmadan değiştirilemez.

Madde 11- Bilişim kaynakları genel ahlak kurallarına aykırı, kişilerin ve kurumların fikri mülkiyet haklarını ihlal edici, başkalarının veri ve bilgilerini tahrip edici, kişisel bilgilere tecavüz edici, iftira edici ve karalayıcı, kişi ve kurumların çalışmalarını bozucu, istem dışında ileti (SPAM) gönderici biçimde kullanılamaz, üzerinde bu nitelikte materyal üretilemez ve barındırılamaz.

AĞ (NETWORK) KULLANIM ESASLARI

Madde 12- Ağ cihazları yönetim sorumluluğu, sunucu ve istemcilerin yönetiminden ayrılmalıdır.

Madde 13- Bilgisayar ağlarının ve bağlı sistemlerin iş sürekliliğini sağlaması için gerekli denetim ve güncellemeler uygulanmalıdır.

Madde 14- Erişimine izin verilen ağlar, ağ servisleri ve ilgili yetkilendirme yöntemleri belirtilmeli ve yetkisiz erişimle ilgili tedbirler alınmalıdır.

Madde 15- Gerek görülen uygulamalar için, portların belirli uygulama servislerine veya güvenli ağ geçitlerine otomatik olarak bağlanması sağlanmalıdır.

Madde 16- Sınırsız ağ dolaşımı engellenmelidir. Ağ servisleri, varsayılan durumda erişimi engelleyecek şekilde olup, ihtiyaçlara göre serbest bırakılmalıdır.

Madde 17- Harici ağlar üzerindeki kullanıcıları belirli uygulama servislerine veya güvenli ağ geçitlerine bağlanmaya zorlayıcı teknik önlemler alınmalıdır.

Madde 18- İzin verilen kaynak ve hedef ağlar arası iletişimi aktif olarak kontrol eden güvenlik duvarı gibi ağ cihazları yoluyla önlemler alınmalı ve kayıtlar tutulmalıdır. Ağ erişimi VPN, VLAN gibi ayrı mantıksal alanlar oluşturularak sınırlandırılmalıdır. Kurum kullanıcılarının bilgisayarlarının bulunduğu ağ, sunucuların bulunduğu ağ, DMZ ağı birbirlerinden ayrılmalı ve ağlar arasında geçiş güvenlik sunucuları (firewall) üzerinden sağlanmalıdır.

Madde 19- Uzaktan teşhis ve müdahale için kullanılacak portların güvenliği sağlanmalıdır.

Madde 20- Bilgisayar ağına bağlı bütün makinelerde kurulum ve yapılandırma parametreleri, Kurumun güvenlik politika ve standartlarıyla uyumlu olmalıdır.

Madde 21- Sistem tasarımı ve geliştirilmesi yapılırken Kurum tarafından onaylanmış olan ağ ara yüzü ve protokolleri kullanılmalıdır.

Madde 22- İnternet trafiği, İnternet Erişim ve Kullanım Politikası ve ilgili standartlarda anlatıldığı şekilde izlenebilmelidir.

Madde 23- Bilgisayar ağındaki adresler, ağa ait yapılandırma ve diğer tasarım bilgileri 3. şahıs ve sistemlerin ulaşamayacağı şekilde saklanmalıdır.

Madde 24- Ağ cihazları görevler dışında başka bir amaç için kullanılmamalıdır.

Madde 25- Ağ cihazları yapılandırılması Sistem Yöneticisi tarafından veya Sistem Yöneticisinin denetiminde yapılmalı ve değiştirilmelidir.

Madde 26- Ağ dokümantasyonu hazırlanmalı ve ağ cihazlarının güncel yapılandırma bilgileri gizli ortamlarda saklanmalıdır.

KABLOSUZ AĞ KULLANIM ESASLARI

Madde 27- Kurumun bilgisayar ağına bağlanan bütün erişim cihazları ve ağ arabirim kartları kayıt altına alınmalıdır.

Madde 28- Bütün kablosuz erişim cihazları Sistem-Network Birimi tarafından onaylanmış olmalı ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığının belirlediği güvenlik ayarlarını kullanmalıdır.

Madde 29- Güçlü bir şifreleme ve erişim kontrol sistemi kullanılmalıdır. Bunun için Wi-Fi Protected Access2 (WPA2-kurumsal) şifreleme kullanılmalıdır. IEEE 802.1x erişim kontrol protokolü ve TACACS+ ve RADIUS gibi güçlü kullanıcı kimlik doğrulama protokolleri kullanılmalıdır.

Madde 30- Erişim cihazlarındaki firmware düzenli olarak güncellenmelidir. Bu, donanım üreticisi tarafından çıkarılan güvenlik ile ilgili yamaların uygulanmasını sağlamaktadır.

Madde 31- Cihaza erişim için güçlü bir parola kullanılmalıdır. Erişim parolaları varsayılan ayarda bırakılmamalıdır.

Madde 32- Varsayılan SSID isimleri kullanılmamalıdır. SSID ayarı bilgisi içerisinde kurumla ilgili bilgi olmamalıdır, mesela kurum ismi, ilgili bölüm, çalışanın ismi vb.

Madde 33- Sinyallerin kurum sınırları dışına çıkmamasına özen gösterilmelidir. Bunun için çift yönlü antenler kullanılarak radyo sinyallerinin çalışma alanında yoğunlaşması sağlanmalıdır. Kullanıcıların erişim cihazları üzerinden ağa bağlanabilmeleri için, Kurum kullanıcı adı ve parolası bilgilerini etki alanı adı ile beraber girmeleri sağlanmalı ve kurum kullanıcısı olmayan kişilerin, kablosuz ağa yetkisiz erişimi engellenmelidir.

Madde 34- Erişim cihazları üzerinden gelen kullanıcılar Firewall üzerinden ağa dâhil olmalıdırlar.

Madde 35- Erişim cihazları üzerinden gelen kullanıcıların internete çıkış bant genişliğine sınırlama getirilmeli ve kullanıcılar tarafından kurumun tüm internet bant genişliğinin tüketilmesi engellenmelidir.

Madde 36- Erişim cihazları üzerinden gelen kullanıcıların ağ kaynaklarına erişim yetkileri, internet üzerinden gelen kullanıcıların yetkileri ile sınırlı olmalıdır.

Madde 37- Kullanıcı bilgisayarlarında kişisel antivirüs ve güvenlik duvarı yazılımları yüklü olmalıdır.

Madde 38- Erişim cihazları bir yönetim yazılımı ile devamlı olarak gözlemlenmelidir.

BİLŞİM KAYNAKLARI KULLANIMINA İLİŞKİN YETKİ VE SORUMLULUKLAR

KULLANICI HAK VE SORUMLULUKLARI

Madde 39- Kullanıcılar; AİÇÜ bilişim kaynaklarını Türkiye Cumhuriyeti yasalarına, yasalara bağlı yönetmeliklere uygun, yetkileri dahilinde kullanma hakkına sahiptir.

Madde 40- Kullanıcı, hizmet hakkının sadece kendisine ait olduğunu, bu hakkın kullanımına ilişkin özel ve gizli şifresini ve kullanıcı adını ve/veya kodunu başkasına kullandırmayacağını ve devretmeyeceğini; başkası tarafından öğrenilme şüphesi dahi olsa derhal değiştireceğini kabul eder. Kullanıcı, bu kaynakların kullanım amacı dışında üçüncü kişilere kullandırılması durumunda ortaya çıkabilecek idari ve yasal sonuçlardan sorumludur.

Madde 41- AİÇÜ kullanıcıları, AİÇÜ sunucuları üzerinde kendilerine tahsis edilen "Kullanıcı Kodu/Şifre" ikilisi ve/veya IP (Internet Protocol) adresi kullanılarak gerçekleştirdikleri her türlü etkinlikten, AİÇÜ bilişim kaynaklarını kullanarak oluşturdukları ve/veya kendilerine tahsis edilen AİÇÜ bilişim kaynağı üzerinde bulundurdukları her türlü materyalin (yazılı, sözlü, görüntülü, kaydedilmiş her türlü belge) içeriğinden, kaynağın kullanımı hakkında yetkili makamlar tarafından talep edilen bilgilerin doğru ve eksiksiz verilmesinden, ilgili kaynağın (Lisans dahil) kullanım kurallarına, Üniversite Yönetmeliklerine, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına ve yasal mevzuata karşı şahsen sorumludurlar.

Madde 42- Kullanıcılar, e-posta hesabını ticari, siyasi, dini, etnik ve kar amaçlı olarak kullanamaz. Çok sayıda kullanıcıya, izinsiz olarak toplu halde reklam, tanıtım, duyuru v.b amaçlı e-posta gönderemez. Bilimsel, akademik ve idari iş süreçlerine uygun toplu duyurular ise Rektörlüğün iznine tabidir.

KULLANIMA SUNAN BİRİMLERİN YETKİ VE SORUMLULUKLARI

Madde 43- AİÇÜ Bilişim Kaynaklarının kullanıma sunulmasında görev yetki ve sorumlulukları olanlar Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ve Madde: 4-f ' de belirtilen birimlerin yöneticileridir. Bunlar Rektörlükçe belirlenen stratejiler, hedefler ve kararlar doğrultusunda Bilişim Kaynaklarının planlanması, temini, dağıtımı, kullanımı, bakım-onarım ve destek hizmetleri verilmesi, açık erişim ve benzeri konularda teknik ve idari etkileşim ve işbirliği içerisinde hareket ederek Bilişim Kaynaklarının en etkin ve verimli biçimde kullanımını sağlarlar. Madde 4-f ' de belirtilen birimler BİDB ' den bilişim destek hizmeti alırlar.

Madde 44- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı "Bilişim Kaynakları Kullanım Esasları" başlığı altında belirlenen maddeler ve Üniversite olarak uyulma zorunluluğu olan tüm politikalar, protokoller ve kuralları için merkezi düzenlemeler yapmak bu bağlamda Üniversitenin tüm birimleri ile etkileşerek bilişim kaynaklarının kullanımında gerekli uygulamaları desteklemek yetki ve sorumluluğuna sahiptir.

Madde 45- Birim ve kullanıcılar; BİDB'nin binalarda kurduğu kablolama sistemi, ağ erişim cihazları ve diğer teçhizat üzerinde yazılım veya donanım düzeyinde değişiklikler yapamazlar. Gereklilik durumunda BİDB ile irtibata geçilir. Aksi durumda sorumluluk Birim ve/veya kullanıcıya aittir.

Madde 46- BİDB, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi tüzel kişiliğini korumak amacıyla kendisine bağlı tüm bilgisayarlar üzerinde yasalara uygun olarak kısıtlayıcı ve engelleyici önlemler alma yoluna başvurabilir.

Madde 47- BİDB' nin bilgisi dışında hiçbir birim, kendi bünyesinde tek bir bilgisayar arkasında IP çoğaltma işlemi yaparak, birçok makineyi bu bilgisayar üzerinden internete çıkaramaz ve bilgisayarlarına BİDB'nin belirlediği IP grupları dışında IP atayamaz.

Madde 48- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, oluşabilecek güvenlik açıklarını asgari düzeye indirebilmek için, kullanıcılara güvenlik yazılımları (antivirus, antispam ve kişisel güvenlik yazılımı) önerir; işletim sistemi güncellemelerini ve yeniliklerini izleyerek kullanıcıları bilgilendirir.

UYGULAMA VE YAPTIRIM

Madde 49- Yönerge esaslarına aykırılığın tespiti:

a- BİDB veya kullanıma sunan birim tarafından,

b- Üçüncü kişilerin şikayeti sonucu BİDB veya kullanıma sunan birim tarafından yapılır.

c- Gerçekleştirilen eylemin bilim etiği ihlali veya ceza yasaları kapsamında değerlendirilmesi durumunda tespit mercii tarafından, AİÇÜ Hukuk Müşavirliği'nden hukuki görüş alınır.

Madde 50- AİÇÜ bilişim kaynaklarının Yönerge ve Genel İlkelere aykırı etkinlikler dahilinde kullanılması durumunda AİÇÜ makamları gerçekleştirilen eylemin; A-Tekrarına, B-Yoğunluğuna, C- Kaynaklara veya üçüncü kişilere verilen zararın boyutuna göre aşağıdaki işlemlerin bir ya da birden fazla maddesini, sıra ile ya da sırasız uygulayabilir;

a- Kullanıcı sözlü ve/veya yazılı olarak uyarılır.

b- Kullanıcıya tahsis edilmiş AİÇÜ Bilişim Kaynakları sınırlı veya sınırsız süre ile kapatılabilir.

c- Üniversite bünyesindeki akademik/idari soruşturma mekanizmaları harekete geçirilebilir.

d- Yaptırım konusu olan eylem;

1- Bilim etiği ihlali kapsamında ise konu "Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Etik Kurulu" na iletilir ve Kurul kararına göre diğer yasal süreçler başlatılabilir.

2- AİÇÜ tüzel kişiliğine ve/veya kaynaklarına maddi ve manevi yük getirmişse AİÇÜ bu yükü ilgililere rücu hakkına sahiptir, gereğinde manevi tazminat talep edebilir.

3-Yasalara aykırı ise adli süreci başlatabilir.

e- Kullanıcılarının eylemlerini tekrarlamaları durumunda bağlı bulundukları birim, gerekli önlemlerin alınması konusunda yazılı olarak uyarılır. Birim, uyarılara rağmen işbu Yönerge esaslarını uygulamaz ise birimin bilişim kaynaklarını kullanması, gerekli tedbirler alınana kadar engellenebilir.

Madde 51- Üniversite bilişim kaynaklarını kullanan kullanıcı işbu Yönerge hükümlerini kabul eder.

Madde 52- Bu Yönerge 'de bulunmayan hususlar, ilgili diğer mevzuat hükümlerine tabidir.

YÜRÜRLÜK

Madde 53- İşbu Yönerge Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Senatosunca kabul edildiği tarihten sonra yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 54- Bu Yönerge'nin hükümlerini Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Rektörü yürütür.